

Indholdsfortegnelse

<u>PDF startside Forstå kommuneplanen</u>	1/14
<u>Forstå kommuneplanen</u>	2/14
<u>7 historier</u>	2/14
<u>Arbejde</u>	3/14
<u>Turisme</u>	3/14
<u>Det maritime</u>	3/14
<u>Forbindelser</u>	6/14
<u>Pendling</u>	6/14
<u>Hjemme</u>	7/14
<u>Kultur</u>	8/14
<u>Med Kulturen for alvor og for sjov</u>	8/14
<u>Kultursats</u>	8/14
<u>Naturen</u>	10/14
<u>Landskab = natur + kultur</u>	10/14
<u>Landbrug</u>	10/14
<u>På vej</u>	12/14
<u>Service</u>	13/14
<u>Udfordringer</u>	13/14

PDF startside Forstå kommuneplanen

Dokumentet er en PDF-udgave af en del af Kommuneplan 2009 for Hjørring Kommune. Dokumentet omfatter de dele af kommuneplanen, der findes under overskriften "Forstå kommuneplanen".

Der kan ligeledes hentes PDF-udgaver af andre dele af kommuneplanen på www.nyespor.dk.

Hvis du har spørgsmål til dokumentet eller til Kommuneplan 2009 kan du rette henvendelse til Plan & Udvikling, Hjørring Kommune på tlf. 72 33 32 30.

Forstå kommuneplanen

7 historier

Hvad er en kommuneplan egentlig og hvilken betydning har den for dig som borger i Hjørring kommune?

Det har vi forsøgt at koge sammen i 7 små historier. Det er historier, der i udsnit kan fortælle dig lidt om, hvor kommuneplan 2009–2021 spiller ind på dine omgivelser og måske har indflydelse på dit liv. Samtidig fortæller historierne om de visioner og faktuelle forhold, der tilsammen danner grundlaget for kommuneplan 2009 –2021.

Som med et kameras zoomlinse er historierne forskellige nedslagspunkter i bevægelsen fra dig som borger og individ ud til landsdelen set i fugleperspektiv.

HJEMME

PÅ VEJ

SERVICE

KULTUR

I NATUREN

PÅ ARBEJDE

FORBINDELSER

Download:

 [Forstå kommuneplanen.pdf](#) (465.4 KB)

Arbejde

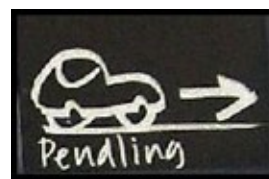
De 5 største arbejdspladser i Hjørring Kommune er offentlige. Det drejer sig om Forsvaret, Retten, Skat, Sygehuset og Hjørring Kommune. Her er ca. 35 % af den samlede arbejdsstyrke ansat. Derudover ligner Hjørring kommune på mange måder resten af Danmark, når det drejer sig om erhvervsstrukturen. Der er dog nogle enkelte områder, hvor vi står stærkere end landsgennemsnittet. Det drejer sig om; Bygge og anlæg, Detailhandel, Sundhedsvæsen, Landbrug, Fødevareindustri og turisme. Samtidig er der en naturlig geografisk spredning i brancherne, betinget af landskabets sammensætning og byernes indbyrdes mønster.

Turisme

Hjørring kommune er én af de suverænt største turistkommuner i hele landet med sine ca. 6.000 feriehuse i tillæg til feriecentre, hoteller og campingpladser. Hvis der tages udgangspunkt i de ca. 2,1 mio. overnatninger i Hjørring kommune sammenholdt med ca. 6,7 mio. overnatninger i Nordjyllands Amt i 2006 kan andelen på 31,3 % af overnatningerne resultere i en turismeomsætning i størrelsesordenen 1,5 – 2,0 mia. kr. Foretages et tilsvarende skøn for turismens betydning for beskæftigelsen i Hjørring kommune er effekten omkring 2.500 årsværk. På grund af sæsonudsving svarer tallet imidlertid til langt flere personer.

Det maritime

Den maritime sektor koncentrerer sig overraskende nok omkring Hirtshals havn. Havnen har en andel på ca. 20 % af det totale danske konsumfiskeri. Den danske fiskeriexport tegner sig i Danmark totalt for godt 16 mia. kr., hvoraf virksomhederne i Hirtshals tegner sig for 5,6 mia. kr. (ca.35 %) En række servicefag knytter sig desuden til fiskerierhvervet og disse spænder vidt. Det drejer sig om shipping, maritim industri, maritim service og offshore. Sidstnævnte er dog ikke så betydningsfuld i netop Hirtshals. Til gengæld er der en væsentlig erhvervsudvikling indenfor forskning og avanceret opdræt af fisk i akvakulturanlæg og teknologisk afprøvning af net mv. Generelt anses det maritime område for et stort udviklingsområde og der gennemføres løbende en række udviklingsprojekter i samarbejde mellem offentlige og private aktører. Samlet set beskæftiger den maritime sektor i dag ca. 1700 personer.

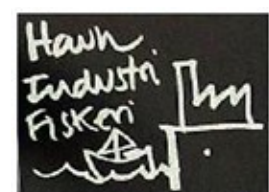
Hvem arbejder hvor?

Ferie og fritid

Aktiviteter ved kysten

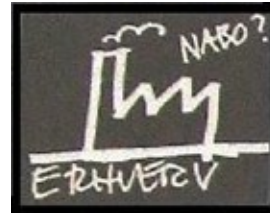
Hirtshals Havn

Detailhandel

Transport

Transportsektoren har oplevet en pæn stigning i antallet af beskæftigede, mens der på landsplan er mere eller mindre status quo. Baggrunden for væksten i Hjørring kommune skal findes i de aktiviteter, der indgår i den maritime sektor, således er havnen i Hirtshals et væsentligt omdrejningspunkt for udviklingen. Dette kan forventes udbygget via etableringen af transportcentret i Hirtshals. Samtidig vurderes det, at etableringen af de nordjyske motorveje har betydet en vis vækst i sektoren via større godsmængder på vejene og via etablering af enkelte nye virksomheder indenfor transport og logistik.

Virksomheder og miljø

*Fra lille til stor
Placering af virksomheder*

Detailhandel

Detailhandel har siden romernes tid været reguleret – af gode grunde – for det styrker bylivet. Detailhandel er den 3. største branche i Hjørring Kommune med 8,1 % af de beskæftigede. Detailhandelen i Hjørring by har altid haft en markant position dels på grund af det store opland, dels på grund af turismen. Samtidig er dagligvarehandelen udbygget i både områdebyerne og mange af lokalbyerne. Med etableringen af handel på slagterigrunden, Metropol, Bauhaus og Løkken bydelscenter forventes det, at kommunens position som et centralt handelsområde kan cementeres og styrkes, ligesom beskæftigelsen indenfor branchen forventes at stige yderligere. Udviklingen i detailhandel–erhvervets struktur og herunder centraliseringen af udvalgsvarerhandelen i Hjørring by betyder, at udvalgsvarerhandelen i de fleste områdebyer er under pres.

Små og mellemstore virksomheder

I Danmark er det de små- og mellemstore virksomheder, der er dominerede. Det er samme gælder for Hjørring kommune I sammenligningen, der er opdelt efter virksomhedernes størrelse, følger Hjørring kommune landet som helhed. Hele 81,9 % af virksomhederne i Hjørring kommune har under ti ansatte, mens tallet for Danmark er 81,1 %.

Der er omkring 30 virksomheder i Hjørring Kommune, der kan betegnes som større virksomheder, hvilket vil sige virksomheder med mere end 100 ansatte. Det er 0,7 % i Hjørring, mens det på landsplan er 1,2 % af virksomhederne, der har 100 ansatte eller derover. Såfremt Hjørring Kommune fulgte landstendensen for de større virksomheder, skulle der i kommunen være i størrelsesordenen 48 virksomheder med 100 ansatte eller

derover. De 30 virksomheder i Hjørring kommune med over 100 ansatte er fordelt på 15 offentlige og 15 private virksomheder.

Iværksættere

På iværksætterområdet er det kendetegnende, at Hjørring kommune scorer højt i forhold til etablering af nye virksomheder, men der er desværre en markant lavere score for så vidt angår overlevelse af nye iværksættervirksomheder. Samtidig er der dog en række nyetablerede virksomheder i kommunen, der udvikler sig hurtigt med hensyn til omsætning og beskæftigede. Disse kan således karakteriseres som vækstiværksættere.

Virksomhedslukninger og –flytninger er udtryk for den igangværende transformationsproces indenfor flere brancher, hvor den løntunge produktion udflyttes og løbende erstattes af en mere vidensbaseret produktionsproces og videnstung produktion. Samtidig betyder den stigende konkurrence indenfor de løntunge sektorer en øget koncentration af produktionen og eventuelt flytning til udlandet. De traditionelle brancher presses og stagnerer og erstattes nye brancher eller eksisterende brancher i udvikling. Dette afspejles bl.a. i at forretningsservice er én af de hurtigst voksende brancher i kommunen og indenfor dette område er særligt it-virksomheder én af drivkræfterne.

Læs mere om arbejde, erhverv og turisme mv:

Hjørring Kommunes [Erhvervsudviklingsstrategi](#)

Hjørring Kommunes [Turismepolitik](#)

Hjørring Kommunes [Beskæftigelsesplan](#)

Forbindelser

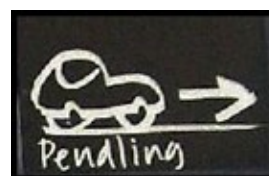
Som mange andre kommuner er vi afhængige af udefrakommende arbejdskraft og hvis vi vil tiltrække arbejdskraft udefra er det vigtig, at arbejdspladserne ligger i nærheden af den offentlige transport. Det kan kommunenplanen være med til at regulere. I en kommune af vores størrelse er der ikke langt til noget som helst, og det påstås at udviklingen går mod en højere grad af mobilitet. Men velfungerende togforbindelser og gode skolebusordninger er afgørende for borgere i kommunen, der bor i landsbyer og landdistrikterne. Ligesom veludbyggede vejnet har stor betydning for borgernes bevægelighed.

Pendling

Som en sandsynlig følge af bl.a. motorvejsudbygningen er der sket en markant stigning antallet af pendlere indenfor de sidste 10 år. Fra 1996–2006 er antallet af ind-pendlere steget fra 4200 personer pr. dag til 5150, mens antallet af ud-pendlere er steget fra 5150 til 6850 personer pr. dag. Det svarer til, at der idag er 34 % af de personer med arbejdssted i kommunen, der pendler ind, mens 31 % af de beskæftigede personer med bopæl i kommunen pendler ud. Det er altså sammen forhold en kommuneplan også skal tage højde for i udviklingen af infrastruktur.

Forbindelse mellem land og by

Motorvej og mobilitet

Hjemme

Kommuneplanen beskriver, hvad der kendetegner netop dit nærområde. Da man ønsker at skabe helheder og øge kommunens samlede attraktionsværdi, betyder det at kommuneplanen kan sætte nogle retningslinjer for hvordan, hvor og hvad du må bygge. Tilsvarende retningslinjer betyder også, at du kender de ydre rammer for, hvad din nabo må bygge. Ønsker du at bo i et bevaringsværdigt gammelt hus, kan kommuneplanen fortælle dig, hvilke områder af kommunen, der er udpeget som særligt bevaringsværdige f.eks. pga. en særlig byggestil eller et særligt bymiljø.

Omvendt hvis du ønsker at opføre et nyt spændende og eksperimenterende arkitekttegnet byggeri, kan kommuneplanen fortælle dig, hvilke områder, der er afsat til det formål. Specielt i Hjørring by er der planer om et forsøgsområde, hvor der kan arbejdes med alternative boformer eller med særlige krav til boligerne om bæredygtighed og lavenergi. Det kan også dreje sig om selve udstykningen, de landskabsmæssige forhold, eller særlige miljøforhold.

At der også er regler for hvor man må bygge, skyldes andre hensyn – eksempelvis ønsker man i Hjørring kommune at sikre grønne kiler i byerne. Det giver ubrudte naturstrækninger, der forbinder boligområder og den omkringliggende natur, som vi har så meget af. Masser af grønt for øjnene og gode muligheder for gå eller løbeture. Derudover skal vi værne om både grundvandet og naturen som helhed – også det tager kommuneplanen hånd om.

Her bor jeg

Varieret byggeri

Grønne kiler i byerne

Kultur

Med Kulturen for alvor og for sjov

Vi kan godt lide at betragte os selv som en kommune med en ganske særlig styrke på kulturområdet. Det er et væsentligt element i selvpfattelsen og identiteten i Hjørring kommune. Med rette, for i forhold til kommunens størrelse, er der både et rigt og varieret udbud af tilbud på kulturområdet og tilsvarende på fritidsområdet. Der er samtidig igangsat en række initiativer, der kan være med til yderligere at styrke kommunens position som en væsentlig kultur- og fritidskommune.

En kortlægning af kommunens kulturelle ressourcer og potentiale forsøger desuden løbende at identificere og være i kontakt med kommunens ildsjæle. Analysen peger på store udviklingspotentialer indenfor primært teater, musik, samt de kreative kunsthåndværk (især glas og keramik).

I Hjørring kommune er det derfor vigtigt at slå fast at fritid og kultur handler om andet og mere end idrætshaller, biblioteksdrift og foreningstilskud. Forståelsen er meget bred og læner sig op ad andre væsentlige og relaterede områder: Oplevelsesøkonomi, erhvervsudvikling, sundhedspolitik og ikke mindst turisme. Derfor er det visionen at sikre og udvikle et fritids- og kulturliv, der er til glæde for såvel borgere som besøgende og som prioriterer børn og unge højt og som integrerer det musiske område.

Ved initiativer på fritids- og kulturområdet skal der naturligvis også tænkes i helhedsløsninger. Det betyder at enkelte initiativer altid skal vurderes ud fra et overordnet perspektiv. Med eksempelvis det nye bibliotek i Metropol-centret har borgere og besøgende fået et både et videns- og kulturcenter og mødested i unikke rammer, som samtidig har vist sig at give genlyd internationalt og dermed er med til at profilere hele kommunen.

Kultursats

I 2008 er der sat et udviklingsarbejde i gang på kulturområdet. Ideen er at lade en række eksisterende kulturbygninger indgå i en helhedsbetragtning og bl.a. undersøge muligheder for anvendelse sat over for muligheder ved salg. Salg af bygningerne eller nogle af bygningerne vil frigive ressourcer, der kan indgå i opførelsen af markante nybyggerier indenfor kulturområdet. Det overvejes bl.a. at udbygge Park Vendia, opføre nyt scenehus, samt at om- og udbygge

Samspil mellem byer

Kultur skaber liv

Kultur skaber turisme

Vendelbohus. Finansieringen sker med andre ord gennem salg af en række offentlige bygninger samt ved private-offentlige partnerskaber.

Det er en dobbeltsidet strategi, hvor der arbejdes hen imod en samlet Kultursatsløsning bestående af kulturklynger og kulturnetværk. Målet er at initiativerne og de nye fysiske rammer kan løfte fritids- og kulturlivet i kommunen og samtidig styrke den position Hjørring kommune allerede har på især kulturområdet. Ligesom det gælder for Biblioteket og andre af vore fyrtårne skal kultursatningen være med til at profilere vores attraktive kommune.

Naturen

Naturen har stor betydning for livet og hverdagslivet i Hjørring kommune. Og Kommuneplanen har stor betydning for udviklingen i vore naturområder, som er behæftet med mange forskellige interesser og som er en mangfoldig størrelse, hvor centrale elementer er landskabet, flora og fauna, kulturen, kulturarven og fritidslivet.

Landskab = natur + kultur

Det åbne land i Hjørring kommune består af et enestående og varieret landskab med meget store naturkvaliteter. Vore landskaber er blandt hovedattraktionerne, når der ses på kommunen udefra. Der er strandene og havet, der værdsættes af de mange turister. Der er de to store å-systemer – Liver Å og Uggerby Å – der gennemskærer hele kommunen. Der er de gamle løvskove i øst, klitterne ved Rubjerg Knude mod vest og det rige landbrugsland på fladerne omkring de gamle handelsbyer i midten af kommunen.

Variationen afspejler sig i en rig natur med mange sjældne dyr og planter. Flere områder er beskyttet, og nogle er udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder, som Danmark overfor EU er forpligtet til at beskytte bl.a. ved naturplaner.

Landbrug

Landbruget er et af hovederhvervene i det åbne land. Ved at udpege særligt værdifulde landbrugsområder sikres den bedste dyrkningsjord til fortsat landbrugsdrift.

Landbrugserhvervet har stor indflydelse på, hvordan landbrugslandskabet fremtræder samt på dets biologiske og oplevelsesmæssige indhold. Landbrugsdriften har stor betydning for de naturtyper, der er afhængige af afgræsning. Den intensive landbrugsdrift påvirker dog også de sårbare naturområder samt søer og vandløb.

I planlægningen skal der desuden tages hensyn til andre erhverv, såsom skovbrug og råstofindvinding.

Turisme og bosætning

Derudover skal det åbne land og landsbyerne gøres til attraktive steder for bosætning. Dette sker ved at fastholde og videreudvikle landområderne som levende og bæredygtige lokalsamfund med mindre lokale erhvervsaktiviteter. Turismeerhvervet skal ligeledes sikres ved at udpege områder til ferie- og fritidsformål som f.eks.

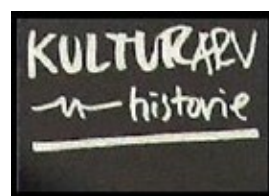
Klitter, hav, skov og krat

*Erhverv i det åbne land
Benyttelse og beskyttelse*

Gode badestrande

Kulturarv

sommerhusområder. Det er især kommunens kystzone, der har interesse for turismen, men også den enestående indlandsnatur tiltrækker mange. Derfor er det vigtigt at turismeindustrien ikke selv ødelægger grundlaget for turismen. For at undgå dette skal der satses på bæredygtig turisme, og i planlægningen skal der være en balance mellem naturhensyn og benyttelsesinteresser.

Kultur

Overalt har vores forfædre sat deres spor i landskabet, enten indirekte ved husdyrs afgræsning eller direkte ved omformning af landskabet i form af f.eks. gravhøje, diger, grusgrave, klostre og kirker. Disse kulturhistoriske minder er med til at give landskabet en særlig værdi, og med udpegningen til Kulturarvskommune, er der sat spot på, at disse kan bruges aktivt.

Kulturlandskabet fortæller om samfundets udvikling. Det rummer vidnesbyrd om tidligere generationers præstationer og levevilkår og er dermed en del af befolkningens identitet, som skal formidles til både kommunens borgere og gæster. Med udpegningen af Hjørring Kommune som Kulturarvskommune er det målsætningen, at kulturarven skal sikres i planlægningen, med henblik på at skabe oplevelser, identitet, turismetilbud og erhvervsudvikling.

Samtidig er det målsætningen, at der fortsat skal ske en samlet koordinering og afvejning af benyttelses- og beskyttelseshensyn i relation til kulturværdierne. Der skal søges løsninger, hvor der kan ske en flersidig arealanvendelse, hvor interesserne afvejes, så de så vidt muligt kan eksistere sammen.

Kulturarven i et bredt perspektiv er påvirket af en lang række faktorer, hvorfor en afvejning mellem benyttelse og beskyttelse af et kulturmiljø, er vigtig i forhold til at sikre dets autentiske særpræg og dermed fortsatte attraktionsværdi.

På vej

Vi bevæger os fra den private sfære og ud i den offentlige. Her kan kommuneplanen beskrive og sikre serviceudbuddene i dit lokalområde. Hvor er det mest hensigtsmæssigt at skolerne ligger og hvordan sikrer vi at vores børn kan komme sikkert til og fra skole. Hvilke udviklingsmuligheder er der for cykelstier eller satses der på kollektiv trafik og skolebusser og hvordan sikrer vi i det hele taget infrastrukturen, så også de små landsbyer er attraktive muligheder, når der skal vælges boliger.

Det er også herude på gaden, at vi befinder os i byrummet. Kommuneplanen kan præge udviklingen på områder, der handler om at skabe byrum og liv i disse byrum. Hvad er der ved store gågadearealer, hvis ikke der er bare en enkelt cafe, hvorfra man kan sidde og studere de forbigående. Kommuneplanen kan sige noget om hvor der må eller kan være cafeer eller restauranter, men den naturligvis ikke pålægge nogen at åbne en café.

39 % af husstandene i Hjørring kommune har ikke bil. Derfor skal boliger og erhverv placeres tæt på den offentlige transport, virksomheder skal ikke placeres for langt udenfor byen og forretninger skal ligge tæt på boligområderne. Det er ikke alene praktisk at alting ligger i gåafstand – der er også et eksempel på, hvordan man omsætter et hovedprincip om bæredygtighed til noget konkret.

Stier i kommunen

Byliv og byrum

Lokale og regionale ruter

Service

En kommuneplan handler også om *service* og det konkrete serviceniveau. De helt store serviceområder er børnepasning, folkeskoler, ældreomsorg, tilbud til personer med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, sundhed mv. Men der er naturligvis også et meget stort antal andre kommunale serviceområder af varierende størrelse.

For flere serviceområder er der udarbejdet politikker. Andre er undervejs. Disse politikker indeholder visioner og strategier for den fremtidige udvikling på serviceområder. I det samlede billede har den kommunale service derfor både direkte og indirekte sammenhæng til kommuneplanarbejdet.

Blandt andet er der udarbejdet en lokaliseringspolitik. Heri præciseres det, at det er i hovedbyer og områdebyer, at den offentlige service skal koncentreres. Placeringen i disse byer afhænger af, hvilken type offentlig service, der er tale om. For lokalbyer vil eksisterende offentlig service som udgangspunkt forventes opretholdt. Dog med den tilføjelse, at der i tilfælde af yderligere strukturændringer, skal være en koordinering af service og samarbejde med lokalbyen. Der skal arbejdes med helhedsvurderinger.

Samtidig har bymønstret i Hjørring Kommune også betydning for planlægningen og samspillet med den offentlige service. Her drejer det sig primært om den geografiske fordeling af institutioner mv. på en række serviceområder. Se for eksempel kort nederst på siden med information om, hvor der er skoler, daginstitutioner og ældreinstitutioner.

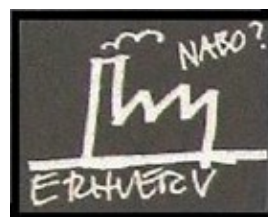
Den kommunale service har desuden en række sideeffekter, der rækker ud over det rent servicemæssige. Ved at imødekomme et højere serviceniveau, skabes der inddirekte udvikling. For en styrkelse af den kommunale service genererer arbejdspladser, skaber liv og tilbud, skaber samlingssteder og fællesskaber.

Udfordringer

Samtidig står den offentlige service over for meget store udfordringer. Udover det traditionelle krydspres mellem krav og forventning om høj kvalitet i serviceydelse og en stadig strammere økonomi er den væsentligste udfordring i Hjørring Kommune at tilpasse den kommunale service i henhold til den forventede befolkningsudvikling: Der skal justeres på børnepasningen i forhold til et kommende markant fald i antallet af 0–5 årige. Der skal justeres på skoleområder, på grund af et markant fald i

Se kommunale politikker

Placering af bolig og erhverv

Bymønstret Stjernebyen

Service tilbud er afhængig af befolkningsudviklingen

antallet af skolebørn i de kommende år. En markant stigning i antallet af ældre borgere i kommunen betyder, der skal udbygges i relation til antallet af plejeboliger. Samtidig bliver det nødvendigt at justere en lang række andre støtteservicefunktioner i hele den kommunale service med baggrund i demografien, som f.eks. sundhedspleje, tandpleje osv.

Det betyder igen at institutionsområdet skal tilpasses. Hvor skal der udvides, nedlægges eller ændres i anvendelsen af eksisterende bygninger? Skal der udlægges nye arealer og hvad med, infrastrukturen? Det med andre ord nødvendigt at tænke i helheder og kigge på de samlede konsekvenser.

